

سترانه کا فولکلور یہ

قاسم سلیمان حکیم

ئمن حاین و مه جان تمرا ئاخ
دھرا به کجئی دینی ... سی تلیا لبر کابانی ... ئی ... ی ... ئاخ

★ ★ ★

جانا دینی : لہوئی مہ لہوئی مہ ...
نے زا نہ خوشم نہ خوشہ کا لبر رحم و کدمیت خودی مہ ...
کورو کالن گوندی مہ چمند بن حای و بی هاتکی نہ ...
ھلبانگن مہ غربیت هتا بانگن نیف شافنی ...
دگھرین سر جینی قیزی دھلکنی نہ ...
حاشام تو بدارین ئاخ ریقینگنیت بھری بھینی نہ ... جانی ...
ئاخ جانی

★ ★ ★

وره جانی ... نہزی جبکم ڈھالی ٹئی دنی را ...
دی بلا وہزی حاکمک باما ...
حاکمکنی عادل باما ... ئی ...
ما بینا باشویک و بارزان اسمر جیاکنی مہ قلیبا شینخا یاما ...
ئاخ داروڑی سی تھلاقا ... سی منی ڈنی جان ...
بیسے میری گوری بھردا بانا ... ئاخ ...

سترانا کوردی گلهک کراسیت لبردا هر گافکنی بھنگکنی
خو دخ ملینیت ... ل هر بیرھاتنکنی و دھمکنی نوئی
کراسهکنی هی دکھل شفان و بیڑا خو ...
لناف شاهی و دیلانا دوو چافیت خوکن سبھانی لی ددمت و
کراسهکنی ملھسی لکوجک و دیومخانا شهل و شہپکنی میزانی
لبر خودکت و خانجرمکا دمبان لبر سینگنی خورا دکت و
سیاری هسپکنی کھیل دیت ...
بعنی پا دھنی نہم بھری خو ددھینی لناف بھینا دوو نھفیندارا
تهج دھنیت نہوبکت ... جاردنی کراسهکنی رہش لبر بھڑنا خو
دکت ڈھافیت وی دی بی هیشی و نومید بین بھن سترانا
کوردی یا دھولے ماندو همی رہنگنیت تیدا هی ... نھفیندار
برینا دل خو دھرمان دکن و کولا دل خودریثن ... فیجا نہم
دابری خوبدھنی نہ قان بھینا

وره جانی ... وره جانی ... وره جانی ...
وره جانی ... وره جانی ... وره جانی ...
تونہ گولی نہ ریحانی ... ئی ... ئی ...
گورمکنی بی فمسانی بی قامنی ... ئی ... ئی ...

ئەزى دەس پاقىمە جەبۇ مەسىنى خو ...
بىحەجەتا كانىكا دانگى مالا واقنى ...
ولۇ وەزى بىدەمەتە بىست و پىنج رام سانا لجياتى وى
سلافى...
ھەى جانى ...ى...ى...ئاخ...

* * *

كۈركى دېنى : جانى ...ى...مال خرابى دېنى ...
سى كچكا ل ھىقارى پاڭقە
لېرى خىلىكا مالا باپى من دىكۈو جونى كوتا ...
ئىكىنلىوا ھەرسى كچكا دىكۈتنى عەيشۈكى
دى بلا كۈلا سى سەد ھەلەبىن بىكەفيت مالا باپى عەيشۈكى...
كۆمەمكىت عەيشۈكى نەلقا سىنگى زى نە....
دەبابۇرۇھىن دزانى ل گۈيزى مەسترن...
ئۇز سىيغى سۈرتىن ...
ئۇلۇرەن دەستى رەق تىن
ئۇل پەنیرى ئەتروشىا تەرىتن ...
جەمە دى زۈزۈنا سارتىن
سەتىرىت عوسمانا گەشتىن
ئىكىش وا ھەرسى كچكا يَا من با...
پاشى بلا ئاڭر بەربا ... خانىمى من ...
دى منو...وو...رمىبەنۇ وادھىنە ...
ژارۇ دلۇ وادھىنە ...
مala باپى جاتا من باركىرىنە ...
لوارى زۈزۈانا دانا لوارى فەرمىشىنە...
ئەزى بەرى خود دەمنى ... يىن ... يى...ئاخ...
ھىقارىيەكى بىرمکا زەرى و ئەسمەرا گەرمکا دىلانى كىرىنە...
شەملا غەربىنە ھاتولەپو پاچلى جاتا من دانىنە ...
دوگما سىنگ و بەرۇ مەمكى جاتا من قەتەندىنە ...
منى نىشانى زەر مەمكى جاتا خۇزىكەيف و حالت خۇرا
ھەلاندىنە... جانى ...
جانا دېنى : كورۇ دىنۇ بەسە شىشا دلى من بشكىنە ...
كەزمىا دلى من بەھلەينە ...
مېلاكا دلى من دەربىنە ...
بەسە ناڭ شەرىك و ھەۋالا و هوگىنى بىزە... .

جانا دېنى ...ى ...ئەز نە كۈلە نەنیگىز ...
ئەز نە كۈلە نەنیگىز ... وەزى كۈلە كا كۈل باغەمە ...
كىسکەكى سۇرۇزەرۇ قەيتانەكى دورمان دۇرۇقەناؤزم ...
لېپە پەشتا ... لىاقارا لەفا گۇۋەندى دىگەرم ھەر دەھلىپەرم وەر
دەلەيىم

بەلى و مەكتۇپ تېتىپ بارانىت ئان پايدىزان ...
لەھىت دارو بارانىت دەتن تىڭىدا بەتە خارى ...
چەند دەھلەن چەند درىز ...
وەكۈشەف بارا نىغا شەھى ...
پېسە مىرى كۈرى تىتە ئەلکۆز چەكان و دېيمخانى ...
جووتى زەرمەمكى من ھەزمەتا خودا تىڭىداوا دەھلەن ...
ئاخ دەرلابە بابۇ دېبوھەن ...

* * *

كەھى جانى ئى ... منى سالەكىن ... ئى ...
خولا مەتىيا باپى تەكى ...
منى سالەكىن خولا مەتىيا باپى تەكى ...
ئىكىنلىكى خولا مەتىيا دىبا تەكى ...
ئۇئىكىن خولا مەتىيا بەزىنە تە بخوکى ...
سالا چارى وەزى گەھشىتمە تە منى سلاۋە كالبەئىنە تەكى ...
ئەزى نىزام سەبەب چىھە تە سلاۋا خۇدى لەن وەرنەگىرت ...
خۇزى منى زانى با تەش كەر بىنى بۇ ...
ئانى تەش كىننى بۇ ...
ئانى تەش عارى بۇ ... وو ...

يادىكە بەرگۈيىكىن منى دېپايى بۇ جانى ...ى...ى...ئاخ...
جانا دېنى : كورۇ دىنۇ خەشىمۇ نەزانو ...
منى نەل كەربىنى بۇ ...
نەش كىننى بۇ ...
نەش عارى بۇ ...
منى دەستى خۇھافىتە بەرگىزى تە ...
بەرگىزى تە شخالا دلى من وەرە خال مەرەزى شاخنى بۇ ...
دۇور يارا وى دۇور يارا خەيات و وارمىشى ئاڭرىنى بۇ ...
بەلى چاڭنى ...ى ... فەسادو نەھەزو نەمامى گوندى مەلى بۇ ...
دى تو رابە دەس پاقى تەھنگ و رەختا ...
بىحەجەتا نىچىرۇ راڭقى ...

به لى كچى جانى ... ئى ...
 تو بىس بىزەي وەزىيا جامى
 هەكە تو گۆلى وەز رىھامى ...
 هەكە تو نېيگۈزى وەز شالىل و بلبىل سەر دارانم ...
 هەكە تو باج تاجرى وەز بازركانم ...
 هەكە تو حەكىمى وەز لوقمانم ...
 هەكە تو بىرىندارى وەز دەرماتم ...
 هەكە تو بىستانى وەز پەرجانم ...
 هەكە تو بىرىيکى وەز شقانم ...
 به لى هەكە تو بىلدەكى يا پەشىمانى ...
 وەزى ب حەفتى و حەفت دلاي پەشىمانم ... هەي
 جانى ... ئى ...
 ئاخ دەجانى ... دەجانى ... ئى ... هەي جانى ...
 دەرابە كەورى جان بەلانه لوو ... وو ... ئاخ لوو ...
 جانا دېنى : كورۇ دېنۇ ... ماتۇل وەيە ... دى تو رابە ...
 ئەف شەف وەره مالا بابى من بىمەقانى ...
 ئەزى جى و بالكا ژەتەرا دانم مالىكىا ژورى ...
 مەزەلا خانى ...
 هەكە خەلک و عالەما دەنیاينى گووتى : ئەفە ج بۇ ؟ ج نەبۇ ؟ ...
 ئەزى بىزىم مەرادا خەلک و عالەمنى دەنیاينى ھەما حاسلى بۇ ...
 وەره لابىينا من و لاوكى من ...
 رابوبىھە كا فەرسەتى ...
 هەي جانى ... ئى ... ئى ... ئاخ دەجانى ... هەي جانى ... ئى ...
 دەرابە كەورى تو ياجانى لوو ... وو ... لوو ...

★ ★ ★

زىنەر -

ئەف سەرانە ياخوللىرى يە مەبا وەرگىتنى زەزارەھقىن - مەرارىبا بىناقى - ئىزىن وى
 ٦٥. سالە خالكى كوندى بىناقىرى يە ياخوللىرى ئەلاقىتى عەشىرىمەتا مزىرى ژورى سەر ب ناحيا
 شەپۋان مەزن قەزا مىزكى سورى لە ئەقلەپا خوشقى ... نوکە ياخوللىرى كەن كەنلىكەدا كورىتىپىن
 ... دەرىت ...
 وەھەر وەرسا ياخوللىرى بەلاقىتى كەن زەكسەتى كەن بىزىكى سەرانە بىزىكى سەر دارى دەھەرەتىپىن ...
 كوتىن سالا ١٩٨٣

○

ئىشلەنلى زەرمەمكى جانا خو من دېتىنە ...

ھەكە تە ئىشلەنلى زەرمەمكى من دېتىنە

دەن تو خال و خەت و ئىشلەنلى زەرمەمكى من بىزىمكائى جەنە ... نو
 ئاخ ...

كۈپكىن دېنى جانى ... ئى ...

مەن ئىشلەنلى زەرمەمكى تە دېتىنە ...

سەرىي مەمكى تە تىزىن خەنچەرىنە ...

بىن مەمكى تە خېن فەنجانىنە ...

تۇقكىن كۆلەندىنە ...

مېنە جەلىيەت دەمەنلى زىنە ...

لەتەرافا خال و خەت و ئىشلەنلى زىنە ... جانى ... ئى ...

★ ★ ★

جانا دېنى : كورۇ دېنۇ مال خرابو ...

دەن تو بىزە مانى تە نەگوتىنە ...

★ ★ ★

دېنى : كچى جانى ... ئى ... ئى ...

مال خرابىن تە پۇزە بەرداڭ چل و چار كەزىنە ...

سەرىيت وا كازىيەن ... شېشەكىن سەرىي وان شيشا ...

دارچىن و زەتجەفىل كر ...

ھەكە باومەنەكەي پارقى حەبىنى ... لېھەرقىن جانى ...

مەن لەقەكە لەسەرىي مەمكى تە دابوو ...

شۇپىنا ھەرسى دادانىت من لەسەرىي مەمكى تە ...

ھېشىتا بىرىنە جانى ... ئى ... ئاخ ...

جانا دېنى : كورۇ دېنۇ ... مال خرابو دى تو رابە ...

ھەكە تە مالەكىنە كەن ھەيە من پى بىنە ...

ھەكە تول عەشيرەتە كا گرائى من بىرەقىنە ...

ھەكە تە ج نىيە لە كلىسا بايىن خورۇپەنە ...

دېنى : كچى جانى ... ئى ... ئى ...

مەن نەمالەكىنە كەن ھەيە تەپى بىنە ...

وەزى نەل عەشيرەتە كا گرائى تەپىرەقىنە ...

مەن ھەيە سەر دارى دەنیاينى ... رەحكە كا شرين ...

وەعده كەرىن خودى و پىنگەمبەر ابىم ...

لەسەر جان و جەسەدى تە دورىنەم ... جانى ... ئى ... ئاخ ...

★ ★ ★